

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

От Себихан Керим Мехмед – кмет на община Крумовград

ОТНОСНО: Приемане на Доклад за младежта на община Крумовград за 2023 година и Годишен план за младежта за 2024 година.

Уважаеми дами и господа общински съветници,

Съгласно чл.15 от Закона за младежта, кметовете на общини отговарят за провеждането на общинската политика за младежта и изпълнението на общински планове и програми в съответствие с държавната политика за младежта. Кметовете на общини анализират състоянието на младежта в общината, изготвят общински годишен план за младежта за текущата година и отчет за изпълнението на дейностите за предходната година.

Съгласно чл.16 от Закона за младежта, общинският план за младежта определя целите и приоритетите на общинската политика за младите хора, както и финансовите ресурси за неговата реализация в съответствие с Националната стратегия за младежта и съдържа:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в съответната община;
2. Приоритетите и специфичните цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането им;
3. Описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта;
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за младежта;
6. Ред и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

В изпълнение на писмо с изх.№ РР-09-413-2/22.01.2024 г. на областен управител на област Кърджали, общинския план съдържа планирани дейности и мерки за изпълнение на приоритетите на общинската и националната политика за младите хора в съответствие със Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2021-2030 г. (*приет с Решение № 1 на Народното събрание от 31.01.2023 г.*).

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. 16, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Закона за младежта, предлагам Общински съвет да вземе следните

РЕШЕНИЕ:

1. Приема Доклад за младежта на община Крумовград за 2023 година (Приложение № 1).
2. Приема Годишен план за младежта на община Крумовград за 2024 година (Приложение № 2).

ВНЕСЪЛ: .....
/Себихан Мехмед/

Изготвил: .....
/Ф. Расим/

Съгласували: 1. ... /Н. Акиф/
2. ... /К. Тюрдиева/
3. .... /В. Пехливанова/

**ДОКЛАД
ЗА МЛАДЕЖТА ЗА 2023 ГОДИНА**

ОБЩИНА КРУМОВГРАД

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Общинският доклад за младежта е документ за отчитане напредъка в изпълнението на приоритетите на общинската и националната политика за младите хора, разработен в съответствие със Закона за младежта и Националната стратегия за младежта (2021-2030).

Отчетът на общинския план за младежта представя публичност на изпълнението на дейностите на всички местни институции с обхватна дейност социално, икономическо и гражданско развитие на младите хора в общината. Наблюдението, отчитането и обобщаването на информацията за изпълнението на стратегическите цели, заложи в общинския план цели да подпомогне определянето на целите за следващия период на действие.

II. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ.

Изпълнението на заложените дейности за реализиране на младежката политика в общината се базира на следните приоритетни области:

- Достъп до образование;
- Заетост на младите хора;
- Здраве и благосъстояние;
- Равенство и приобщаване;
- Информираност и дигитални умения;
- Младежки организации и организации работещи с и за младите хора.

1. ОБРАЗОВАНИЕ.

1.1. Млади хора, преждевременно напуснали образователната система.

В изпълнение на Постановление № 100/08.06.2018 г. на Министерски съвет е създаден и функционира Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. В екипите са включени представители на Регионално управление на образованието, Общинска администрация, Дирекция „Социално подпомагане“, Районно управление, училища и детски градини. Сформирани са 6 екипа за обхват в общината по райони – Район Крумовград, Гулийка, Аврен, Токачка, Звънарка, Поточница.

За функционирането на Механизма за обхват е внедрена и се поддържа Информационна система за реализация на механизма /ИСРМ/. ИСРМ представя информация за ученици в задължителна училищна възраст до 16 годишна възраст отпаднали от обучение или са в установен риск от отпадане.

Преди началото на учебната 2023/2024 г. година са обработени 182 протокола за физическо посещение на адрес генерирани от ИСРМ, от които 122 случая на деца в задължителна предучилищна възраст - 4 годишни, 60 деца – 5-7 годишни. Установени са три случая на деца в задължителна училищна възраст, отпаднали от образователния процес преди 16 годишна възраст – 1 ученик, в риск от отпадане – 2 ученика.

При установени случаи на деца необхванати или в риск от отпадане, общинска администрация изпраща писмено уведомление до родителите относно задълженията им съгласно Закона за предучилищното и училищно образование за предприемане на мерки за изпълнение на задълженията им. Координира дейностите за обход на екипа за физическо посещение на адрес. Насочва установените случаи към социални услуги в общността като Център за обществена подкрепа - гр. Крумовград за консултации и подкрепа по въпросите за преодоляване на негативните аспекти довели до риск от отпадане и връщане към учебния процес.

1.2. Младежи, завършили висше образование.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ гр. Крумовград общият дял на регистрираните безработни лица в Дирекция „Бюро по труда“ - Крумовград със степен на образование са:

2023 г.

- Висше образование – 8, средно образование – 21, основно образование – 26, начално образование и без образование – 3

В подкрепа на образованието на младите хора следващи във висши учебни заведения, община Крумовград реализира програма за финансово подпомагане на младежи в неравностойно положение. Програмата е насочена за всички учащи от община Крумовград обучаващи се във висши учебни заведения в Република България, като помощта се отпуска по утвърдени правила.

От стартирането на програмата от 2022 година финансова помощ е отпусната на 19 студенти като средствата са предназначени за покриване на разходи за съответния учебен семестър и включва семестриална такса и месечна помощ.

1.3. Професионално ориентиране и реализация.

Професионалното ориентиране и реализация на младите се осъществява чрез равен достъп до качествено обучение отговарящо на интересите на младите хора.

Професионалното обучение в общината се организира от Професионална гимназия по транспорт „Христо Смирненски“ гр. Крумовград. Училището разполага с богата материално-техническа база: оборудвани кабинети, учебни работилници, учебни автомобили, компютърни зали с високоскоростен интернет. В училището се обучават около 222 ученици в две специалности: „монтър на транспортна техника“ и „сътрудник в малък и среден бизнес“.

Реализация на пазара на труда, чрез стажуване в предприятия и организации са успешно прилагани през последните години. По национални и оперативни програми и стажантски програми на предприятия са осигурени работни места на млади хора завършили или следващи висше образование.

„Дънди прешъс металс“ ЕАД Крумовград провежда лятна стажантска програма с възможности за обучение и работа в реална работна среда. Стажантската програма на дружеството подкрепя личностното и професионално развитие на младите хора,

ученици и студенти като им предоставя професионални обучения и работа в реална работна среда.

През 2023 година 45 младежи получиха добра подготовка за бъдеща професионална реализация.

2. ЗАЕТОСТ НА МЛАДИТЕ ХОРА.

2.1. Заетост при младите хора.

По данни на Дирекция "Бюро по труда" гр. Крумовград през 2023 г. е осигурена заетост на **109 лица до 29 години**. От тях заети на първичен пазар на труда – 60 лица, по национални програми – 1, оперативни програми – 48 младежи.

Национални и Оперативни програми през 2023 г. насочени към младежка заетост:

Национални програми

- **„Старт в кариерата“**. По програмата е нает един безработен младеж в Общинска администрация Крумовград с цел осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж.

- **„Нова възможност за младежка заетост“**. Стажуване и обучение по време на работа на младежи до 29 г. регистрирани в Бюро по труда, безработни, които не се обучават и не са ангажирани в никаква форма на обучение, образование и заетост. Осигурена заетост на 40 млади хора за срок от 6 месеца до м. септември 2023 г.

Програми на Европейския съюз

- **„Заетост за теб“**. Проектът е в подкрепа за реинтеграция в заетост на безработните лица, останали без работа вследствие от възникналата пандемия и разпространението на коронавируса „COVID – 19“.

Други програми и проекти осигуряващи младежка заетост с бенефициент община Крумовград.

Социални програми и проекти и местни структури насочени към осигуряване на социални услуги и/или здравни услуги на възрастни лица и лица с увреждания обхващат лица до 29 годишна възраст като потребители на предоставяните услуги или персонал, предоставяща услуги:

- **„Грижа в дома в община Крумовград“**. В обхвата на проектните дейности са услуги за предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги по домовете и психологическа подкрепа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване и лица с увреждания. Осигурена е заетост на 2 лица на длъжност социален сътрудник и 4 лица до 29 годишна възраст на длъжност домашен помощник. Проектът стартира през м. април 2023 г. и ще се изпълнява до м. май 2024 г.

- **„3.1-Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19 в община Крумовград“**. Предмет на услугата е предоставянето на безплатната храна за обяд, с цел да се подкрепят уязвими граждани от общината - хора без доходи, хора с ниски доходи, под

линията на бедността. Ангажирани със заетост по програмата - разнос на храна - 1 лице до 29 години. В обхвата на проекта са включени 18 потребители до 29 годишна възраст.

2.2. Безработица сред младите хора.

От предоставените данни от ДБТ - Крумовград се наблюдава тенденция за намаляване на общия брой регистрирани безработни лица в община Крумовград. Безработицата е един от индикаторите за жизнеността на местната икономика. През 2023 г. са регистрирани средномесечно 748 безработни, в т. ч. 65 лица до 29 годишна възраст. Общият брой младежи, на които е осигурена работа са 109 лица.

- през 2022 г. са регистрирани **1036 безработни**, в т. ч. **213 лица** до 29 годишна възраст.
- през 2023 г. са регистрирани **748 безработни**, в т. ч. **65 лица** до 29 годишна възраст.

Спадът на безработицата е постижим чрез подобряване на социално икономическите условия в общината. През последните години основно с откриването на регионални програми за заетост, реализирането на оперативни програми в различни сфери се даде възможност за реализация на млади хора със завършено висше образование, както и лица с ниска степен на образование главно в социалната сфера.

Повишаване на капацитета и производствеността на местните предприятия също е ценен ресурс за подобряване на икономическия климат в общината.

2.3. Самонаемане и предприемачество.

В подкрепа на местното развитие чрез финансиране на местния бизнес чрез действащи програми и добри практики за предприемачество са :

➤ **„Фонд за подкрепа и насърчаване на микро, малък и среден бизнес в община Крумовград“.**

Съществен принос за устойчивото икономическо развитие на община Крумовград се оказва дейността на „Фонда за подкрепа и насърчаване на микро, малък и среден бизнес в община Крумовград“ с учредители „Дънди Прешъс Металс Крумовград“ ЕАД и Община Крумовград. Създаването на фонда води началото си от месец май 2015 г., след подписан Меморандум за разбирателство между „ДПМ“ ЕАД Крумовград и Община Крумовград. В рамките на изминалата година Фонда изпълни основните си цели за стимулиране на предприемачеството и развиване на капацитета на микро, малките и средните предприятия в общината. С подкрепа на фонда заработиха фирма за машинно пране на килими, за изработване на дограма, автосервиз, конструкции за оранжерии, заведение, фабрика за консервиране на чушки.

Фондът разглежда и финансира приоритетно проекти, свързани със създаването на устойчиви нови работни места в сферата на производството, земеделието и животновъдството.

➤ **Местна инициативна група /МИГ/ Момчилград – Крумовград.**

Местна инициативна група е финансираща структура, която подпомага проекти на територията на община с цел насърчаване на физически и юридически лица в подкрепа на местното развитие. Структурата обединява представителства на частния и публичния сектор и гражданските организации. Подкрепени бяха дейности основно за закупуване на селскостопанска техника по мярка „Подкрепа за инвестиции в земеделските стопанства“ и създаване на неземеделски бизнес по мярка „Инвестиции в

подкрепа на неземеделски дейности“. Подкрепата за инвестиционните дейности по мярката МИГ ще спомогнат за създаването на допълнителна заетост, както и за насърчаване на предприемаческия дух на местните жители.

2.4. Подкрепа за включване на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs).

Обхватът на млади хора които не учат, не работят и не се обучават се постига основно чрез идентифицирането на нуждите на тези лица, а подкрепата е осигуряването на заетост и подобряване на достъпа им до услуги в общността.

По национална програма „Активиране на неактивни лица“ е назначен и работи младежки медиатор. Дейността на младежкият медиатор е насочена към постигане на промяна на статута на трайно неактивни млади хора чрез консултации и информиране на лица от целевата група относно възможности за трудова реализация и социализация.

Дирекция „Бюро по труда“ е утвърдена в предоставяне на информация за възможности за трудова реализация и насочване на лицата към активно поведение на пазара на труда. Агенцията е център за информация за обявени свободни работни места, за програми и мерки за заетост и обучение, професионално и мотивационно обучение, включване в програми и мерки за заетост към тази група млади хора.

Стажуване и обучение по време на работа на младежи до 29 г. регистрирани в Бюро по труда, безработни, които не се обучават и не са ангажирани в никаква форма на обучение, образование и заетост са обхванати по програми „Нови възможности за младежка заетост“. Чрез тази програми са обхванати около 40 млади хора в заетост през 2023 г.

3. ЗДРАВЕ И БЛАГОСЪСТОЯНИЕ.

1. Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт.

Насърчаването за физическа активност и здравословен начин на живот сред младите хора е заложено в общински програми за физическа активност, физическо възпитание и спорт и учебните планове на учебните заведения. Финансовото подпомагане на спорта за всички и спортните клубове в общината е част от общинската политика за насърчаване за физическа активност и спорт.

Рационалното и правилно стопанисване на спортни съоръжения и обекти – общинска собственост предоставя възможности за равен достъп за активни занимания и спорт за всички, включително хора с увреждания. Съществен принос за насърчаване на младите хора към физическа активност са спортните игрища в малките населени места. Спортни игрища има в селата Горна Кула, Подрумче, Гулийка, Полковник Желязово, Поточница.

Общински спортни прояви за отбелязване тематични празници и събития с участие на външни организатори са стимул за насърчаване на физическата активност и популяризиране на спорта. Спортни събития организирани за масов спорт насърчават млади хора за организиране в любителски отбори за участие в турнири със състезателен характер. Действащи работнически футболни отбори участват активно в

общински и регионални футболни първенства. Активно участие в областни първенства има футболен отбор „Ла Фурия“. Отборът има участие и в международен работнически турнир.

Футболен клуб Крумовград провежда състезателна и тренировъчна дейност като подготвя професионални спортисти и спортно-тенировъчна дейност с деца и юноши.

В клуба тренират около 50 картотекирани деца и младежи, както и футболисти състезаващи се в професионалната лига.

В подкрепа на физическата активност и здравословен начин на живот сред младите е обособената фитнес зала в Спортен комплекс Крумовград. Залата е оборудвана с общински финансови средства с всички необходими фитнес уреди. Тренират 60 младежи занимаващи се активно със спорт и тренировки. Със средства от общинския бюджет през 2023 г. за закупени нови фитнес уреди.

През 2023 г. е регистрирана дейността на Шахматен клуб Крумовград. Клубът ще стартира спортна състезателна дейност през 2024 година. Шахматният клуб ще развива дейност насочена към обучение на начинаещи в шах играта и подготовка на деца и възрастни за участие в регионални и национални състезания.

В последните две години община Крумовград се превърна в предпочитано място за провеждане на състезание по ултрабягане по маркиран туристически и „еко“ маршрут под надслов „Надбягане в източни Родопи“. През 2024 година ще се проведе четвъртото издание на състезанието.

Групите към Център за подкрепа за личностното развитие - Общински детски комплекс гр. Крумовград и спортните отбори на училищата участват активно в турнири по шахмат, тенис на маса, волейбол и футболни на общинско и областно ниво.

По Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“, модул „Спорт“ бяха организирани спортни срещи между отбори от СУ „Васил Левски“ и ПГ по транспорт „Хр. Смирненски“ гр. Крумовград. По тази национална програма от общинските училища на територията на общината участват СУ „Васил Левски“ Крумовград, ОУ „Васил Левски“ с. Луличка, ОУ „Христо Ботев“ с. Гулийка, ОУ "Н. Й. Вапцаров" с. Подрумче и Професионална гимназия по транспорт „Христо Смирненски“ Крумовград.

2. Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора.

Поддържане на стабилно психичното здраве на младите хора е ангажимент на цялото общество. Психическото здраве е също толкова важно, колкото и физическото здраве. Навременната констатация за подкрепа и предоставянето на психологическа подкрепа е ключов момент в превенцията и психичното здраве на младото поколение.

Център за обществена подкрепа гр. Крумовград предлага свободен достъп до психологическа подкрепа и консултиране за лица, samozявили се или с направление от други институции, в.ч. млади хора с нужда от подкрепа. Консултирани са младежи над 15 годишна възраст в превенция на отклоненията в поведението, риск от преждевременно отпадане от образователния процес, както и консултации на млади семейства по въпросите за ранното родителство и проблеми в семейния живот.

Средногодишният брой потребители преминали през отчетната година през Център за обществена подкрепа гр. Крумовград е 44 потребители при капацитет на услугата - 30.

3. Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора.

Здравното образование в училищата е ключов фактор, определящ информираността на най-много млади хора за проблеми със сексуалното здраве и превенция на заболявания.

Български червен кръст със своите младежки структури работи активно за информиране на младите хора и редуцирането на рисковете за здравето, с цел намаляване на здравната уязвимост при младежи. Ученици над 15 годишна възраст активно участват в доброволчески инициативи на Общинската организация на БЧК Крумовград, ангажирани в помощ и подкрепа на уязвими лица и в обществена полезна дейност.

Младите доброволци ежегодно реализират редица информационни и доброволчески инициативи по повод отбелязването на 1-ви декември – Световен ден за борба срещу ХИВ/СПИН с провеждане на Анти-СПИН кампании - раздаване на брошури с тематични послания.

Информационни кампании и събития за социално значими заболявания се провеждат ежегодно, организирани от младежи членуващи в училищни съвети, неправителствени организации, извън училищни групи.

4. Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда.

Екологичната грамотност е важен елемент за подобрене на качеството на човешкия живот, гарантира осъзнато поведение на младите хора по отношение на опазване на околната среда. Училището е среда в която се изграждат ценностите за природата и човешката отговорност за опазването ѝ.

Организираните от община Крумовград кампании за подобряване благосъстоянието на общината целят ангажираност на повече младите хора за подобряване на условията на живот в общината. Такава инициатива е кампанията „Да изчистим България заедно“.

През м. септември 2023 г. се проведе кампания за насърчаване гражданите на общината към отговорно разделно събиране на пластмасови отпадъци /гуми/. Всички граждани можеха да участват в инициативата с малки индивидуални или семейни акции за почистване и облагородяване на градинки и любими места за отдих, засаждане на дървета и други инициативи свързани с принос в грижата към природата. За целта бяха осигурени чували и ръкавици, както и извозване на събраните отпадъци от общинска администрация.

Отбелязване на Световния ден на Земята се провежда ежегодно в училищата и ЦПЛР – ОДК чрез различни дейности и конкурси. Кампанията насочва вниманието на

обществеността към индивидуалната и лична ангажираност за опазването на околната среда и необходимостта от постигане на трайна промяна в мисленото на обществото.

Държавно горско стопанство ежегодно предоставя фиданки за засаждане с цел залесяване като организира събитие съвместно с БМЧК и училища за засаждане на различни видове фиданки и храсти в рамките на общината.

Ежегодно ученици от клуб „Екология“ към ЦПЛР-ОДК участват в националната Парламентарна сесия на Младежки воден парламент. Българският Младежки воден парламент (МВП) е национална мрежа на младежки екологични клубове в областта на опазване на водите и водните екосистеми и опазването на околната среда. Цели: гражданско обучение и възпитание на младежите, планиране на дейности и екологични инициативи, практики на сътрудничество с екологични институции и местни организации за съвместни действия по управлението и опазването на водите и водните екосистеми.

Клуб „Екология“ към ЦПЛР-ОДК има участия в редица дейности на тема екология и опазване на околната среда:

- Организиране и провеждане на Еко-походи;
- Наблюдение и обучение на тема „Силата на водата. Наводнения“ през м. януари 2023 год.;
- Отбелязване на Световен ден на влажните зони - 2 февруари 2023 г. с акция почистване на район около река Крумовица;
- Отбелязване на Световния ден на водата под надслов „Водата е живот! Водата е сила! Водата е необходимост за всяко живо същество! Да я опазим чиста!“ Обучение и раздаване на материали на учениците от 1-6 клас през м.март 2023 година;
  - Отбелязване на Седмица на гората със засаждане на дръвчета - 01-10 април 2023 година.
- Отбелязване на деня на Земята с конкурс за рисунка и литературна творба;
- Участие в Национални и Международни състезания по Националния календар на Министерството на образование;
- Участие в Национален конкурс „Вълшебния свят на Родопа“ м. октомври 2023 година в гр. Кърджали;
- Участие в национална среща „Природата - наш дом“ гр. София през м. април 2023 г.;
- Участие в международен конкурс и Екологичен форум „Сребърна 2023“ гр. Силистра през м. юни 2023 година;
- Участие в Еко-училище „Балчик 2023“ м. август - м.септември 2023 г.
- Отбелязване на Международен ден на Черно море - 31 октомври 2023 г. на тема „Нашето Черно море“;
- Участие в 14-та Парламентарна сесия на Младежки воден парламент - „Гълъбово 2023“ през м. ноември 2023 г.

4. РАВЕНСТВО И ПРИОБЩАВАНЕ.

1. Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.

Действащи клубове на младежи в общината са клуб „Добро сърце“ на СУ „Васил Левски“ гр. Крумовград към БЧК. Към Професионалната гимназия са формирани групите по интереси: „Млад журналист“, „Фолклорна мозайка“, „Орфееви гласове“ и „Автомобилът и аз“.

Реализирани са редица доброволчески акции от клуб „Добро сърце“ при СУ „Васил Левски“ гр. Крумовград в сферата на социалните дейности, работа с деца, екология, спорт, здраве и др. В клуба членуват 16 доброволци на възраст от 16 до 19 години.

Популяризирането на здравословния начин на живот и редуцирането на рисковете за здравето, с цел намаляване на здравната уязвимост на децата и младите хора е дейност, която е приоритет за младите доброволци.

Младите хора активно участват в доброволчески инициативи на Общинската организация на БЧК Крумовград, организирани в помощ и подкрепа на уязвими лица и в обществена полезна дейност.

2. Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.

Политиката за младежта улеснява активното участие на всички младежи във вземането на решения, особено по отношение на решенията, които ги засягат, и ги насърчава да се ангажират като активни граждани.

Реализирани са дейности за повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно ниво, чрез насърчаване на партньорството с читалищата в селата и организиране участието им в общински и граждански инициативи.

Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа са част от общинската политика чрез добри практики и доброволчески инициативи, с цел привличане интереса на младите хора.

Насърчаването на млади хора, включително ученици за активно гражданско участие на местно ниво се отбелязва с дейности на тема „дни на отворените врати“ с цел пряко участие в реална работна среда. По повод Ден на българската община - 12 октомври тази кампания се провежда в общинска администрация с участие на ученици от гимназиален етап. Ученици от СУ „Васил Левски“ гр. Крумовград участваха в реална работна среда в общинска администрация като бяха запознати с процеса на работа в отделните структури на администрацията.

Участието в местното самоуправление в структурата на Общински съвет е пример за конкурентоспособно участие на младите хора в процеса на вземане на решения за местното развитие.

3. Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи.

Превенцията на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение се реализират чрез социалните услуги в общината.

Комплекс за социални услуги за деца и семейства е социална услуга в общността в обхвата, на която попадат деца и младежи до 18 г. с предприета мярка за закрила.

Център за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/ е социална услуга, която предоставя необходимите условия за осигуряване на основните жизнени потребности на деца и младежи с мярка за закрила (*потребностите от храна, облекло, сигурност, безопасност, закрила*), грижи за здравето, осигуряване на психологична подкрепа и психологично консултиране, съобразно индивидуалните потребности.

Социалните услуги в Община Крумовград в обхвата на които попадат и лица до 29 години са:

Услуга „Личен асистент“ по Механизма лична помощ е насочена към лица с право на чужда помощ и **Асистентска подкрепа** - социална услуга, която включва подкрепа от асистент за самообслужване, изпълнение на ежедневни и домакински дейности. Лица до 29 годишна възраст попадат в обхвата на услугите и като потребители и като заети.

Обществена трапезария и топъл обяд – предоставяне на безплатен обяд за задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват.

4. Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата.

Информационни кампании и инициативи за насочване вниманието към проблемите на нетолерантността и агресията сред учениците се провеждат във всички училища ежегодно. Тематични прояви се провеждат в училища с ученици, които дейности се отразяват в местни и регионални медии за повишаване чувствителността на обществото към темата за агресия и насилие сред младите хора.

Такива инициативи са:

- Отбелязване на Деня на розовата фланела приз м. февруари за неприемането на тормоза и насилието в училище. Повишаване на толерантното отношение между различните в училищна среда и елиминиране на всякакви форми на агресия. Деня се отбелязва ежегодно във всички училища с изработване на постери и плакати с послания против агресията и насилието в училище и извън нея.

- Отбелязване на международен ден за безопасен интернет през м. февруари. Училищата в общината инициират различни дейности за повишаване информирането на учениците за безопасно използване на интернет и онлайн тормоза.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Крумовград /МКБППМН/ действаща структура в превенция на противообществените прояви сред подрастващи. Комисията работи активно в привличането на млади хора за реализиране на превантивни дейности и мероприятия за ограничаване на детската престъпност.

Реализирани са следните дейности:

- Отбелязване на международен ден за безопасен интернет с конкурс за рисунка против онлайн тормоза;
- Велопоход за деца и възрастни за информиране безопасното движение по пътищата и спазване на правилата за управление на превозни средства;
- Съвместни инициативи с младежката структура на БЧК Крумовград.

5. Насърчаване на културата и творчеството сред младите хора.

Център подкрепя на личностното развитие - Общински детски комплекс гр. Крумовград обхваща дейности за творческа изява на деца и младежи на общински, областни, национални форуми и фестивали. Пример за развитие на межкултурния диалог е съборът на народното творчество, организиран ежегодно по културния календар на общината. Събитието осигурява изяви на различни фолклорни групи и самодейци с участието на млади хора и възрастни, обединени от чувството да съхранят традициите и предадат на поколенията мултикултурното многообразие на родния край.

Дейността на центъра е важен принос за развиване на межкултурния диалог на младите хора. В подкрепа на дейността на ЦПЛР-Общински детски комплекс е участието в международни екофоруми и международни фестивали на групите за български народни танци и традиции „Силивряче“ и турски народни танци и традиции „Ачелия“:

- Концерт на танцовите състави по програма на „Ден на народното творчество“, „Великденски празници“, Отбелязване на „Рамазан Байрам“, „Среща на крумовграчани от близо и далеч“, „Коледни и новогодишни празници“ и др.
- Среща и концертна програма - ученически танцов състав на побратимена община гр. Ахметбей Република Турция с групите по български и турски народни танци към ЦПЛР-ОДК Крумовград;
- Национално съвещание „Природата-наш дом“ гр. София
- Екологичен форум “Сребърна 2023“ гр. Силистра
- Еко училище „Балчик 2023” гр. Балчик

Насърчаване към творчество са групите - Творческа работилница „Сръчни ръце“ и Изобразително и приложно изкуство.

Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“, модул 2 „Изкуства“ са организирани изяви на ученици с концертна програма през м. ноември на ученици от училищата развиващи дейност по програмата. По тази национална програма от общинските училища на територията на общината участват СУ „Васил Левски“ Крумовград, ОУ „Васил Левски“ с. Луличка, ОУ „Христо Ботев“ с. Гулийка, ОУ "Н. Й. Вапцаров" с. Подрумче и Професионална гимназия по транспорт „Христо Смирненски“ Крумовград.

6. Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности.

Популяризиране на европейските ценности чрез участия в културни и спортни мероприятия, организирани от община Крумовград и учебните заведения. Такива

събития са: Деня на Европа - 9 май, Европейската седмица на мобилността и др. подобни.

5. ИНФОРМИРАНост И ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ.

Политиката за младежта улеснява предоставянето на подходяща и съобразена с младежи информация и достъп на всички младежи до нея както офлайн, така и онлайн. Политиката за младежта създава възможности за младежите да развият компетентности за управление на информацията.

Информационното обслужване чрез интернет услугите е добре развита и представлява най-разпространения начин за информиране на обществеността. Основните обществени организации и структури разполагат с интернет страници за достъп и разпространение на информация, която достига до широката аудитория.

WiFi4EU е инициатива, ръководена от Европейската комисия, за предоставяне на обществени Wi-Fi връзки на местните общини. Община Крумовград е сред 113 общини в страната, одобрени по програмата **WiFi4EU** на Европейският съюз за получаване на ваучери за изграждане на безплатни високоскоростни мрежи за безжичен достъп до интернет на обществени места. Свободен достъп до интернет в общината се предлага през последните три години в централната част на града и градски парк.

Читалищата са средища на информация, неформално обучение и информиране на младите хора по населени места. На територията на община Крумовград функционират 12 читалища, от които едно в общинския център и 11 в съставни на общината селата – Аврен, Девесилово, Гулийка, Г. Каменяне, Голяма Чинка, Малък Девесил, Поточница, Странджево, Токачка, Егрек и Черничево.

Читалището в общинския център разполага с богат библиотечен фонд, с литература от различни области, както и компютърна зала на разположение на деца и ученици и всички граждани с необходимост от достъп до онлайн информация.

Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности.

Неформалното обучение се предоставя от 2 центъра за подкрепа на личностното развитие Общински детски комплекс и Самостоятелно ученическо общежитие.

➤ **ЦПЛР - Общински детски комплекс гр. Крумовград** предлага възможности за оползотворяване на свободното време и личностната изява на децата. В групите вземат участие около 254 ученика.

➤ **ЦПЛР - СУО /Самостоятелно ученическо общежитие/** с предмет на дейности за подпомагане интелектуалното, емоционалното и физическото развитие и социалната адаптация на учениците, подпомагане професионалната насоченост и придобиването на компетентности, необходими за успешна реализация. В ЦПЛР – СУО са настанени ученици от 8 до 12 клас от всички населени места от територията на общината в две възрастови групи общо 50 ученици.

6. МЛАДЕЖКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ РАБОТЕЩИ С И ЗА МЛАДИТЕ ХОРА.

1. Повишаване на качеството на неформално обучение.

Разработване и реализиране на проекти за подобряване на условията обучение и средата за провеждане на обучение повишават качеството на образователната мрежа в общината.

Център за подкрепа на личностно развитие – Общински детски комплекс гр. Крумовград спечели проект „Заедно в миналото, настоящето и бъдещето“, финансиран с подкрепата на Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Целите на проекта са придобиване на знания и умения за културна самобитност на етносите и съхраняване на традициите и запознаване на децата с традиционните ястия от различните етноси в община Крумовград.

Младежките организации са структури, които насърчават младите хора да се ангажират като активни граждани.

Общинската Организация на Български червен кръст има сформиран младежка организация. Младите хора активно участват в доброволчески инициативи на организацията, организирани в помощ и подкрепа на уязвими лица и в обществена полезна дейност. Действащ младежка организация в общината е клуб „Добро сърце“ на СУ „Васил Левски“ гр. Крумовград към БМЧК. Реализирани са редица доброволчески акции от клуба в сферата на социалните дейности, работа с деца, екология, спорт, здраве и др. В клуба членуват 16 доброволци на възраст от 16 до 19 години.

2. Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа.

Община Крумовград реализира съвместни инициативи за провеждане на социално значими и здравни кампании с участие на младежите към Общинска организация на БЧК. Общинската политика подкрепя младежките организации в организирани от тях кампании, дейности и обучения.

Ежегодно БЧК Крумовград провежда отчетно изборно събрание като представя пред обществеността реализираните хуманитарни дейности на организацията. Различните инициативи в подкрепа на уязвими лица са водещи теми в отчетното заседание. Дейността на младежката структура като подкрепяща организацията допринася за популяризиране на значимостта на участието на младите хора в благотворителни акции и различни социално събития.

3. Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението ѝ.

Въвеждането или по-нататъшното развитие на качествена младежка работа е осигурено и се подпомага проактивно в местните, регионалните или националните политики за младежта. Компетентностите на специалистите, работещи с младежи на платени или на доброволни начала, гарантират предоставянето на висококачествена младежка работа.

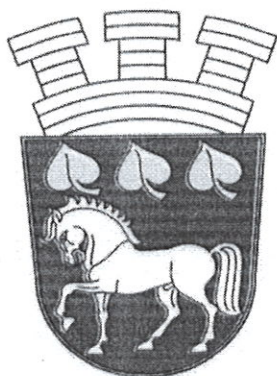
Дейността на младежки медиатор, назначен към община Крумовград е ангажирана с установяване, информиране и насърчаване за заетост на млади хора. Дейността на младежкия медиатор достига всички неактивни и неангажирани с обучение и заетост млади хора. Част от неактивните лица получават реализация по програми и проекти на общината. Важна е консултацията и насоката, която медиаторът дава на неактивните лица в търсене на работа и за регистриране в бюрата по труда.

Докладът за изпълнението на общинската програма за младежта осигурява публичност и прозрачност на изпълнението на дейностите в местната политика за младежта, цели да подпомогне общинска администрация и да насърчи сътрудничеството между всички заинтересовани страни в за реализиране на младежките дейности.

Изготвил: .....
/Ф. Расим – Ст. експерт в дирекция „ОСД“/

Съгласувал: .....
/К. Тюрдиева – Директор на дирекция „ОСД“/

**ПЛАН
ЗА МЛАДЕЖТА 2024 ГОДИНА**

ОБЩИНА КРУМОВГРАД

I. ВЪВЕДЕНИЕ.

Годишният общински план за младежта е разработен в съответствие с чл.15 от Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2021-2030. Основната цел на общинския план е поставяне на цели и планиране на действия за подобряване качеството на живот и реализацията на младите хора на възраст от 15 до 29 години в община Крумовград, чрез създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда. Дейностите в плана са насочени към анализиране на ресурсите и предизвикателствата за младежко развитие в община Крумовград, а именно:

1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;
3. Насърчаване на здравословен начин на живот;
4. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение;
5. Развитие на младежко доброволчество;
6. Повишаване гражданската активност на младите хора;
7. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони;
8. Развитие на межкултурния и международния диалог;
9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Годишният план за младежта е документ за планиране и изпълнение на приоритетите на националната политика за младите хора и дефинира нейните основни и специфични цели:

- Насърчаване на неформалното обучение;
- Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs);
- Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;
- Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб;
- Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;
- Насърчаване на здравословен и природоопазващ начин на живот; на културата и творчеството сред младите.

Общинският план за младежта съдържа: Анализ на предизвикателствата пред младежта в съответната община, приоритетите и специфичните цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането им, описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на националната стратегия за младежта, организация и координация на дейностите за постигане на целите, действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за младежта, реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА КРУМОВГРАД.

Демографска перспектива.

Община Крумовград е разположена в югоизточната част на област Кърджали върху площ от 843,3 кв.км. Тя е най-голямата по територия община в рамките на област Кърджали. Общината се състои от 80 населени места със 402 махали. Град Крумовград е административния център на общината и е на 48 км. от областният център – гр. Кърджали.

През 2023 година продължава тенденцията за увеличаване на населението в общината. Сравнението между последните налични данни от НСИ в периода от 2020 година до 2023 година на населението по настоящ адрес показват настъпилите промени в общината през последните 3 години.

През 2021 година се забелязва тенденцията за увеличаване на населението в общината спрямо 2020 година. Спад на населението се забелязва през 2022 г., което може да бъде обяснено с ограниченията настъпили след обявяването на извънредната пандемична обстановка, следствие на Ковид-19. През 2023 г. се наблюдава значително увеличение в сравнение с предходните години. Това, обаче не компенсира спада на населението в трудоспособна възраст.

Разпределение на населението по постоянен и настоящ адрес за град Крумовград и в населени места е изразено в следната таблица 1, а дялът на младите хора на възраст от 15 до 29 години в таблица 2.

Таблица 1. Население на община Крумовград

Показател	Мярка	Община Крумовград		
		2020	2021	2022
Население към 31.12. - общо	брой	18053	18112	17102
в под трудоспособна възраст	брой	2996	3026	2529
в трудоспособна възраст	брой	10507	10532	9749
в над трудоспособна възраст	брой	4550	4554	4824

Таблица 2. Дял на младите хора в община Крумовград

Възрастови граници	Брой население	Община Крумовград		
		2020	2021	2022
15 до 19 г.	брой	808	792	793
20 до 24 г.	брой	652	666	697
25 до 29 г.	брой	842	794	717
30 до 34 г.	брой	1143	1112	916
Общо	брой	3445	3364	3123

Достъп до образование.

Приоритет в общинската политика са принципите за равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик, както и равнопоставеност и

недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование утвърдени с нормативни изисквания за прием и достъп до обучение.

В обхвата на местната политика в сферата на образованието и обучението попада осигуряването на качествена образователна инфраструктура, чрез постоянното подобряване на материалната база на образователните институции в общината. Улесняване на достъпа до образование чрез осигуряване на безплатен превоз, както и настаняване в общежитие на ученици от отдалечените от общинския център райони е ключов компонент за равен достъп до образование.

Формално и неформално обучение.

През учебната 2023/2024 г. общинската образователна система обхваща 10 училища, от които: 1 средно, 1 обединено, 1 начално и 7 основни общински. На територията на общината функционират едно държавно училище и една професионална гимназия.

В училищата в община Крумовград се обучават 1593 ученика, от които в гимназиален етап 655. Достъп до образование чрез специализиран превоз на ученици се осигурява на 1084 ученици.

Обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII-ми до XII-ти клас чрез общообразователни, профилирана и професионална подготовка, съответно в Средно училище „Васил Левски“ гр. Крумовград, Професионална гимназия по транспорт „Христо Смирненски“ гр. Крумовград и Обединено училище „П. Яворов“ с. Токачка. Професионалната гимназия обучава 222 ученици по специалности „Автотранспортна техника“ и „Малък и среден бизнес“.

Дейностите в сферата на неформалното образование и възпитание, свързани с подпомагане интелектуалното, емоционалното и физическото развитие и социалната адаптация на учениците са правомощия на двата Центъра за подкрепа на личностното развитие:

▪ **Центъра за подкрепа на личностното развитие – Общински детски комплекс гр. Крумовград** - 17 групи с 254 ученици. ЦПЛР - ОДК е с утвърдена дейност развитие на интересите, способностите, компетентностите и изяви в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Тези дейности се осъществяват чрез специфично неформално образование и възпитание, свързани с осмисляне на свободното време и личностната изява на децата. До центъра имат достъп всички деца от 6 до 18 години, желаещи да творят и се изявяват в отделни области, да участват в концерти, състезания и конкурси. Формите са безплатни, което ги прави достъпни за всички деца.

▪ **Центъра за подкрепа на личностното развитие - Самостоятелно ученическо общежитие гр. Крумовград.** Общият брой на учениците в ЦПЛР – СУО са 50 ученици, разпределени в две възрастови групи.

Преждевременното напускане на училище е значим социален и икономически проблем, който намалява възможностите за реализация на подрастващите на пазара на труда. В дейностите за превенция на отпадане от образователната система и задържане на

тези, които са в риск от отпадане е сформирани екипи за работа по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и, училищна възраст. На територията на общината са сформирани 6 екипа за обхват с участие на представители на община, полиция, дирекция „Социално подпомагане“ и училища и детски градини по населени места.

Във фокуса на превенцията е елиминиране на рисковете от преждевременно напускане и отпадане са ученици на 16 години, т.е. възрастта за задължително обучение чрез пряко взаимодействие с родителите или с лицата, които полагат грижи за детето и предприемане на конкретни мерки за реинтеграцията в образователната система.

Младежка заетост.

От предоставените данни от ДБТ - Крумовград през 2023 г. са регистрирани 748 безработни, в т. ч. 65 лица до 29 годишна възраст. Общият брой младежи, на които е осигурена работа са 109 лица.

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящото им трудово и социално реализиране. Към този план трябва да съществуват добри перспективи за осигуряване на заетост, поддържане и подобряване условията на труд, както и добра среда за разширяване на възможностите за интегриране.

Първа стъпка за реализиране на младите хора е възможностите, които образователните институции предлагат чрез професионалното и дуално обучение.

В Закона за предучилищното и училищното образование се въвежда обучението чрез работа (дуално обучение). Институциите, които имат право да осъществяват професионално образование и обучение чрез работа, са професионални училища, професионални гимназии и центрове за професионално обучение. В рамките на община все още не е въведена възможността за дуално обучение, чрез изграждане на добри партньорства с производствените фирми за обучението и стажуването на ученици в гимназиален етап.

През последните години с увеличаване на капацитета на бизнес производствата в общината се предлага стажуване и работа на млади хора, обучаващи във висши учебни заведения или завършили средно образование. Дружеството на „Дънди прешъс металс“ ЕАД Крумовград предлага лятна стажантска програма с възможности за обучение и работа в реална работна среда, както и добра подготовка за бъдеща професионална реализация в съответното направление.

1. *Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;*

През последните години в общината се наблюдава интерес и има поставено начало на навлизане на чужди инвестиции и развитие на местния бизнес чрез следните ресурси:

- Фонд за подкрепа и насърчаване на микро, малък и среден бизнес в община Крумовград;
- Местна инициативна група /МИГ/ Момчилград – Крумовград;

- Реализиране на проекти, финансирани от Национални програми и Оперативни програми на Структурните фондове на Европейския съюз;
- Разширяване производствената дейност на местни производствени предприятия.

➤ **„Фонд за подкрепа и насърчаване на микро, малък и среден бизнес в община Крумовград“.**

Съществен принос за устойчивото икономическо развитие на община Крумовград се оказва дейността на „Фонда за подкрепа и насърчаване на микро, малък и среден бизнес в община Крумовград“ с учредители „Дънди Прешъс Металс Крумовград“ ЕАД и Община Крумовград. Създаването на фонда води началото си от месец май 2015 г., след подписан Меморандум за разбирателство между „ДПМ“ ЕАД Крумовград и Община Крумовград. Фондът финансира приоритетно проекти, свързани със създаването на устойчиви нови работни места в сферата на производството, земеделието и животновъдството.

➤ **Местна инициативна група /МИГ/ Момчилград – Крумовград.**

Местна инициативна група е финансираща структура, която подпомага проекти на територията на община с цел насърчаване на физически и юридически лица в подкрепа на местното развитие. Структурата обединява представителства на частния и публичния сектор и гражданските организации.

➤ **Прилагането на активни политики за реализиране на проекти, финансирани от Национални програми и Оперативни програми на Структурните фондове на Европейския съюз.**

Реализирани на дейности чрез проектни фондове осигурява допълнителен финансов ресурс за подобряване на условията за живот и за осигуряване на заетост на младите хора.

Заетост на трайно безработни и уязвими лица се осигурява по следните програми и проекти:

Национална програма „Старт в кариерата“. По програмата е нает един безработен младеж в Общинска администрация Крумовград с цел осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж.

Оперативна програма "Нови възможности за младежка заетост". Стажуване и обучение по време на работа на младежи до 29 г. регистрирани в Бюро по труда, безработни, които не се обучават и не са ангажирани в никаква форма на обучение, образование и заетост. Осигурена заетост на 43 млади хора за срок от 6 месеца.

Агенцията за заетост предоставя информация за търсещите заетост и квалификация млади хора. Достъпна е информация за текущи и предстоящи приеми по програми.

Стъпка в кариерното ориентиране на младежите са информационните срещи реализирани от местни и регионални учреждения.

Кариерното ориентиране на учениците на общинско ниво, се осъществява основно от Професионална гимназия по транспорт „Хр. Смирненски“ гр. Крумовград. Дейностите при реализация на иновативните проекти на СУ „Васил Левски“ Крумовград дава възможност на учениците за изграждане компетенции в определена професионална сфера и да бъдат поставени в условията на реална работна среда чрез навлизане в света на

практиката.

Център за кариерно ориентиране - град Кърджали провежда информационни срещи с предоставя услуги с ученици до XII клас във всички видове и степени училища. В обхвата на кариерния център са училищата на общините в областта. Кариерните специалисти организират информационни срещи с учениците от гимназиален етап и в Крумовград.

2. *Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;*

Политиката за младежта създава възможности за младежите да развиват компетентности за управление на информацията. Общинската политика в областта на достъпа до информация и услуги се осъществява чрез няколко източника: информиране и консултиране за пазара на труда. Младите хора имат достъп до информация във всички общински и държавни структури като: „Бюро по труда, Дирекция „Социално подпомагане“, Общинска администрация Крумовград и др.

Общинска администрация съдейства, организира и провежда информационни кампании, в сфери като: здравеопазване, заетост по програми и проекти, образование, земеделие и др. За провеждането на тези кампании се уведомяват кметове на населени места, използват се и презентационни материали, брошури и средства за масово осведомяване. Служители на общински администрации дават методически указания и консултират младежи, занимаващи се със земеделие.

По национална програма работи младежки медиатор. Младежкият медиатор провежда трудови консултации във връзка с успешното реализиране на младежите на пазара на труда. Информира безработни хора относно разпоредби, касаещи статута на заетите, безработните, неактивните - техните права и задължения, възможности за трудова реализация и насочване на лицата към активно поведение на пазара на труда, с цел тяхната реализация и социализация.

В подкрепа на политиката за информиране и приобщаване е назначеният в общината здравен медиатор. Дейността на здравият медиатор е насочена към подпомагане и улесняване достъпа до здравни и социални услуги за всички на хора в неравностойно положение в т.ч. млади хора до 29 години.

Към структурата на общинските администрации са назначени здравни работници. Те работят в здравните кабинети към училища и детски градини като по график обхождат всички детски и учебни заведения на територията на общината.

Информационното обслужване чрез интернет услугите е добре развита и представлява най-разпространения начин за информиране на обществеността. Община Крумовград предоставя свободен достъп до интернет по програмата **WIFI4EU** на Европейският съюз за безплатни високоскоростни мрежи за безжичен достъп до интернет на обществени места.

3. *Насърчаване на здравословен начин на живот;*

Спортният календар на общината реализира политиките за популяризиране на активния начин на живот чрез организиране на спортни събития, турнири и състезания.

Община Крумовград разпределя средства от общинския бюджет за спорт за всички и за спортни клубове.

Всяка година се изпълняват дейности за обновяване и изграждане на нови на терени и помещения за спортни дейности с цел подобряване на условията за спорт за всички.

Обособената фитнес зала в Спортен комплекс Крумовград е оборудвана с всички необходими фитнес уреди. Ежегодно се осигуряват средства от общинския бюджет за закупуване на нови фитнес уреди. Фитнес залата се посещава от около 60 младежи занимаващи се активно със спорт и тренировки.

В рамките на общинската програма за развитие на Общината и през тази година са заложена рехабилитация и създаването на спортни съоръжения и площадки в общината.

През последните години за популяризиране на физическата активност и спорта допринесе дейността на Футболен клуб Крумовград. През изминалата година стартира дейност клуб по шахмат. Футболният клуб развива спортно състезателна дейност като подготвя професионални футболисти и насърчава развитието на детско-юношеския футбол.

Стадион Крумовград предлага всички възможности и удобства за провеждане не само на общински, но и областни турнири по футбол и тренировъчни дейности на отбори. Спортен комплекс – Крумовград включва спортен център, прилежащи съблекални, футболен стадион, с обслужваща сграда за отборите и трибуни, игрище за мини футбол, тенис на корт, тенис на маса, игрища за баскетбол и волейбол изградени по всички изисквания за безопасност и експлоатация. Напълно обновена е спортната зала, обособени са фитнес уреди на открито, които стимулират посетителите за физическа активност и здравословен начин на живот.

Ежегодно по спортен календар на общината се организират спортни събития и състезания като:

- Футболен турнир на малки врати „Купата на Крумовград“
- Държавните индивидуални първенства по класически шахмат за юноши и девойки на „Българска федерация по шахмат“
- Отбелязване на 17 май - Ден на българския спорт със състезателни игри „Бързи, смели и сръчни“
- Велопоход по повод „Национален ден за безопасност на движението по пътищата“
- Състезание с велосипеди, футболни срещи между работническите футболни отбори в общината и др.

Информационни кампании и събития за социално значими заболявания се провеждат ежегодно, организирани от младежи членуващи в училищни съвети, неправителствени организации, извън училищни групи. Дейностите са организирани по повод отбелязване на емблематични дни за ангажиране на вниманието на обществото по значими теми, засягащи всички социални слоеве на обществото като: „Отбелязване на световен ден без тютюнопушене“, „Международен ден за борба срещу наркоманиите“, „Вредите от употребата и злоупотребата с наркотични, алкохол, тютюнопушене“, „Световен ден на чистите ръце“, Анти СПИН кампания „Пазя себе си, пазя и теб!“, „Ден на психичното здраве“, „Здравословно хранене“ и др.

С развиване на компютърните технологии дигитализацията през последните години са актуални иновационни начини за насърчаване на здравословния начин на живот сред децата и младите хора, включително чрез безопасни цифрови технологии, игри, учебни платформи и мобилни приложения.

4. *Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.*

Община Крумовград реализира програма за финансово подпомагане на младежи в неравностойно положение, обучаващи се във висши учебни заведения в Република България. Програмата стартира през 2022 година и е насочена за всички учащи от община Крумовград като помощта се отпуска по утвърдени правила. Финансова помощ е отпусната на 19 студенти като средствата са предназначени за покриване на разходи за съответния учебен семестър и включва семестриална такса и месечна помощ.

Превенцията на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение се реализират чрез социалните услуги в общината:

- Център за настаняване от семеен тип за деца /ЦНСТ/ Крумовград е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценно израстване и развитие на деца и младежи, лишени от родителска грижа. Капацитет на ЦНСТ 1 и ЦНСТ 2 е до 8 потребители */деца от 7 до 18 години/*. Младежи навършили 18 годишна възраст, продължаващи своето обучение в училищна степен имат възможността да продължат престоя си в социалната услуга до завършване на обучението си.

- Център за обществена подкрепа /ЦОП/ Крумовград е социална услуга в общността по направление - педагогическата и психологическа подкрепа на деца и семейства в риск. Капацитет на ЦОП са 30 потребители. В ЦОП се предлагат организирани беседи, консултации и психологическа подкрепа за деца, младежи и семейства, включваща програма за превенция на „ранни бракове“, програма за индивидуална и групова работа с младежи настанени в резидентни услуги, работа с деца с поведенчески проблеми и техните семейства, програма за консултиране на семейства от общността, формиране на родителски умения, програма за превенция на отпадането от училище и др.

- В община Крумовград се предоставя социална услуга „Топъл обяд“. Потребители на услуга са около 835 лица от 46 населени места от територията на общината, в обхвата на който попадат възрастни лица с ниски доходи, лица с увреждания и уязвими групи потребители. В обхвата на услугата са обхванати 18 потребители до 29 години.

5. *Развитие на младежко доброволчество.*

Младежките организации са структури, които насърчават младите хора да се ангажират като активни граждани. Младежкото доброволчество е приоритетна дейност на Общинската организация на Българския червен кръст. БЧК ежегодно провеждат редица акции в сферата на социалните дейности, работа с деца, екология, спорт, здраве и др. Младежите от клуб „Добро сърце“ към СУ ”Васил Левски” Крумовград са пример за активно доброволчество и хуманно поведение на младежи доказали устойчивост с успешно реализирани през годините доброволчески кампании.

Дейността на младежката организация обхваща мероприятия с цел превенция на зависимости и здравна култура сред младите хора, подкрепа и помощ на социално уязвими лица, гласност и насочване на внимание сред обществеността към социално значими теми и събития. Младежкото доброволчество поставя основите на самоорганизирането на млади хора с цел безвъзмездния труд и помощ в полза на обществото. Младежите участват при организацията на общински, областни и национални прояви.

Към училищата действат ученически съвети, които са постоянно действащи структури за участие на младите хора в обществено значими въпроси. С активни прояви е ученическият съвет на СУ „Васил Левски“ гр. Крумовград с организирани различни инициативи като: „Приятели с природата“ за отбеляза Деня на приятелството, инициативи за отбелязване на Международния ден на приятелството, „Седмица на четенето“, „Ден на думата благодаря“, „Ден на самоуправлението“, „Дни на отворените врати“, „Ден на розовата фланелка“ "Да изчистим България заедно", „Благотворителен базар“ и др. Участват активно в организиране на благотворителни акции за събиране на средства и подпомагане на деца в нужда.

Туристическият отряд на СУ „Васил Левски“ Крумовград с ежегодното си участие в Националния младежки туристически поход „По пътя на Ботевата чета“ Козлодуй-Околчица са пример за устойчиво младежко участие в програми с национално значение.

6. *Повишаване гражданската активност на младите хора.*

Ангажираността на младите в обществено-политическия живот на община Крумовград се изразява в членство в неправителствени, политически и други граждански организации. В тях членуват млади хора от общината, на възраст до 35 години, обединени на основата на своите специфични интереси, като участват в политическия и обществен живот на града и общината и в разрешаването на проблемите на младежта, малцинствата и лицата в неравностойно социално положение.

7. *Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони.*

Развитието на младите хора в селските райони се осъществява неформално в общността, в рамките на дейности, осъществявани чрез програми за заетост с приоритна целова група млади хора в селските райони – развиване на стопанска дейност, земеделски стопанства и др., както и включването им в културни и спортни дейности.

Подобряване на инфраструктурата в рамките на общината – рехабилитация на пътища, водоснабдяване, осигуряване транспорт до училищата, до градския център, достъпа до здравеопазване и предоставянето на услуги, като образование и обучение, пощенски услуги, здравеопазване и дългосрочни грижи са решаващи фактори за увеличаване възможностите за развитие и предотвратяване на миграцията от селата.

Разпределението на населението в община Крумовград /Таблица 3 и таблица4/ в съотношение градски център и селата показва дял на младото население и разпределение по местоживеее.

Таблица 3. Население по местоживееене.

Население към 31.12.2022 г. по данни от НСИ	Общо за общината	В града	В селата
	17102	8663	8439

Таблица 4. Дял на младите хора.

Стойности към 31.12.2022 г. по данни от НСИ	Обща стойност по възраст	15 – 19 години	25-29 години
	1056	547	509

Младите хора в селските райони на общината участват активно в културни и спортни събития организирани на територията на община Крумовград. Такива са селищните празници в отделните райони на общината, реализиращи културни и спортни мероприятия по програми на общинска администрация или неправителствени организации.

Читалищата в селските райони са средища на информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие на младите хора по населени места. На територията на община Крумовград функционират 12 читалища, от които в общинския център и 11 читалища в села:

- НЧ „Хр. Ботев - 1914” гр. Крумовград;
- НЧ „Народни будители - 1925” с. Аврен;
- НЧ „Граничар - 1955” с. Девисилово;
- НЧ „Просвета - 1959” с. Гулийка;
- НЧ „П.К. Яворов - 1955” с. Г. Каменяне;
- НЧ „Светлина - 2004” с. Голяма Чинка;
- НЧ „Светлина - 1960” с. Малък Девисил;
- НЧ „П.Р. Славейков - 1958” с. Поточница;
- НЧ „Д-р П. Берон - 1946” с. Странджево;
- НЧ „Искра - 1960” с. Токачка;
- НЧ „Кирил и Методий - 1952” с. Егрек;
- НЧ „Бяло море - 1929” с. Черничево.

8. Развитие на межкултурния и международния диалог.

Пример за развитие на межкултурния диалог е съборът на народното творчество, организиран ежегодно по културния календар на общината. Събитието осигурява изяви на различни фолклорни групи и самодейци с участието на млади хора и възрастни, обединени от чувството да съхранят традициите и предадат на поколенията мултикултурното многообразие на родния край.

ЦПЛР-ОДК е център на срещите между гостуващи групи

Дейността на Център подкрепя на личностното развитие – Общински детски комплекс е важен принос за развиване на межкултурния диалог на младите хора. Към момента в ЦПЛР-ОДК се осъществяват дейности в целогодишни занимания, временни групи и занимания през ваканцията. Деца и ученици, на възраст от 6 до 18 години са потребителите на различни занимания за развитие на техните дарби и талант. В подкрепа

на дейността на ЦПЛР-Общински детски комплекс е участието на групите в общински, областни конкурси и концертни програми, международни екофоруми и фестивали като:

- Участие в Национални и Международни състезания по Националния календар на Министерството на образование
- Концерт на танцовите състави по програма на „Ден на народното творчество“, „Великденски празници“, Отбелязване на Рамазан Байрам“, „Среща на крумовграчани от близо и далеч 2023“, „Коледни и новогодишни празници“ и др.
- Среща и концертна програма група ученически танцов състав на побратимена община гр. Ахметбей РТурция с групите по български и турски народни танци към ЦПЛР-ОДК Крумовград;
- Национално съвещание „Природата наш дом“ гр. София
- Екологичен форум „Сребърна 2023“ гр. Силистра
- Екоучилище „Балчик 2023“ гр. Балчик

Действащи програма в училищата е националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“. Творческите дейности, които се реализират по програмата, са ключови за стимулиране талантите на учениците, за повишаване на тяхната мотивация, за развиване на личното творчество, на танцовото, музикалното, театралното, филмовото и изобразителното изкуство в училища. По тази национална програма от общинските училища на територията на общината участват СУ „Васил Левски“ Крумовград, ОУ „Васил Левски“ с. Луличка, ОУ „Христо Ботев“ с. Гулийка, ОУ "Н. Й. Вапцаров" с. Подрумче и професионална гимназия по транспорт „Христо Смирненски“ Крумовград. В рамките на проекта училищните ръководства съвместно с общината провеждат концертни програми и спортни състезания.

9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Дейности за ограничаване и превенция на престъпността от малолетни и непълнолетни, реализира Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при Община Крумовград. Комисията работи активно в привличането на млади хора за реализиране на превантивни дейности и мероприятия за ограничаване на младежката престъпност. Превантивната си дейност, комисията извършва в две основни направления: организиране на мероприятия с участие на деца и младежи с цел превенция, и провеждане на информационни кампании чрез лекции и беседи от Инспектор Детска педагогическа стая при Районно управление гр. Крумовград, доброволци от местни и други организации и привеждане в изпълнение разпоредбите на Закона за БППМН. Консултиране на младежи правонарушители и техни родители е приоритет на корекционно-възпитателната дейност на комисията.

III. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ.

ПРИОРИТЕТ 1. Насърчаване на неформалното обучение.

- Стимулиране на неформалното учене сред младите хора. Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора;
- Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествено неформално обучение на младите хора.

ПРИОРИТЕТ 2. Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs).

- Насърчаване на заетостта и обхващане на младите хора във форми на образование;
- Достъп до обучения за квалификация и преквалификация.

ПРИОРИТЕТ 3. Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.

- Формиране на информационна политика насочена към младите хора;
- Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора.

ПРИОРИТЕТ 4. Развитие и утвърждаване на младежката работа на ниво община.

- Насърчаване на младежкото предприемачество;
- Оказване на подкрепа при стартирането и развитието на самостоятелен бизнес.

ПРИОРИТЕТ 5. Свързаност, толерантност и европейска принадлежност.

- Превенция на социалното изключване на младите хора от уязвими групи;
- Насърчаване за социално включване и ангажираност на младите хора от уязвимите групи;
- Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора,
- Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности.

ПРИОРИТЕТ 6. Насърчаване на здравословен и природошадящ начин на живот.

- Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт;
- Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора;
- Повишаване на сексуалната култура на младите хора и проблемите свързани с репродуктивното здраве;
- Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда.

ПРИОРИТЕТ 7. Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

- Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора;
- Насърчаване на лични творчески умения.

IV. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.

№	ДЕЙНОСТИ	СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ФИНАНСИРАНЕ ОТ	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ
ПРИОРИТЕТ 1: НАСЪРЧАВАНЕ НА НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ				
Стратегическа цел 1.1: Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности				
1.	Развиване на дейностите по творческа изява на групите към ЦПРЛ-ОДК Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград ЦПРЛ – ОДК Крумовград
2.	Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства чрез проектни дейности за приобщаване	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград ЦПРЛ – ОДК Крумовград
3.	Повишаване културата за безопасно движение по пътищата с дейности за отбелязване на Национален ден на безопасността на движението по пътищата, както и акция „Децата тръгват на училище“	м.юни/ м.септември 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград МКБППМН
ПРИОРИТЕТ 2: НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗАЕТОСТТА, ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО И ПОДКРЕПАТА ЗА МЛАДИ ХОРА, КОИТО НЕ, УЧАТ, НЕ РАБОТЯТ И НЕ СЕ ОБУЧАВАТ (NEETS)				
Стратегическа цел 2.1: Насърчаване на заетостта на младите хора				
1.	Подкрепа на кариерното ориентиране на учениците с оглед потребностите на пазара на труда	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
2.	Информационни срещи за кариерно ориентиране и развитие	Постоянен		Дирекция „Бюро по труда“ Център за кариерно ориентиране – Кърджали
3.	Информирание на младите хора за възможностите за стажуване в местни	Постоянен	Община Крумовград	Дирекция „Бюро по труда“ Община Крумовград

4.	Осигуряване на заетост чрез стажуване и обучение по време на работа по национални програми и проекти на ЕС	Постоянен	Община Крумовград	Дирекция „Бюро по труда“ Община Крумовград
----	--	-----------	-------------------	---

ПРИОРИТЕТ 3: НАСЪРЧАВАНЕ НА АНГАЖИРАНОСТТА, УЧАСТИЕТО И ОВЛАСТЯВАНЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА

Стратегическа цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора

1.	Организиране на доброволчески акции в сферата на социалните дейности, работа с деца, екология, спорт, здраве и др. за популяризиране на доброволчеството и гражданската активност сред младите	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград БЧК Крумовград
2.	Отбелязване на Международния ден на Червения кръст и Червения полумесец и Международният ден на доброволчеството	м. май 2024 г. м. септември 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград БЧК Крумовград
3.	Подкрепа на инициативи и дейности на ученическите съвети, младежки клубове и организации към училища	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград Училища

Стратегическа цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво

1.	Насърчаване партньорството между младите хора и администрация в процеса на вземане на решения	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград Училища БМЧК
2.	Популяризиране на дейността на младежкия медиатор и образователни медиатори по училища	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград „Бюро по труда“ Училища

Стратегическа цел 3.3: Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и

популяризиране на ползи от тяхната работа				
1.	Организиране на обучения на младежката организация на БЧК	Постоянен	Община Крумовград	МКБППМН БЧК Крумовград
2.	Участие в Националния младежки туристически поход „По пътя на Ботевата чета” Козлодуй-Околчица	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград СУ „Васил Левски“ Крумовград
3.	Организиране на информационни срещи по метода „Връстници обучават връстници“	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград МКБППМН БМЧК
4.	Организиране на благотворителни акции и базари с активно участие на млади хора	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград
ПРИОРИТЕТ 5: СВЪРЗАНОСТ, ТОЛЕРАНТНОСТ И ЕВРОПЕЙСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ				
1.	Насърчаване и организиране на дейности свързани със съхраняване и поддържане на традициите, обичаите и паметта на поколенията чрез чествания на празници по Културен календар на общината	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград ЦПЛР-ОДК- Крумовград Читалища
2.	Осигуряване на достъп до информация и мобилност чрез поддържане на свободен достъп до интернет по програмата WIFI4EU	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград
3.	Провеждане на спортни прояви по случай Европейска седмица на мобилността по Спортен календар на Община Крумовград	м. септември 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
Стратегическа цел 5.1: Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи				
1.	Подобряване на достъпа до социална услуга и	Постоянен	Община	ЦОП Крумовград

1.	Подобряване на достъпа до социална услуга и популяризиране на услугата Център за обществена подкрепа гр. Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	ЦОП Крумовград
2.	Насърчаване социализацията и активно гражданско участие на младежи, настанени в ЦНСТ - Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	ЦНСТ Крумовград
3.	Консултиране на младите хора във връзка с образователни програми, младежки програми и проекти	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград
4.	Отпускане на финансова помощ на студенти в неравностойно положение от община Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград
Стратегическа цел 5.2: Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата				
1.	Дейности за превенция на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на МКБППМН	Постоянен	Община Крумовград	МКБППМН
2.	Организиране на кръгла маса с институциите, ангажирани с проблема и междуинституционалното сътрудничество.	Постоянен	Община Крумовград	МКБППМН Детска педагогическа стая Дирекция „Социално подпомагане“
3.	Отбелязване на Международния ден за безопасен интернет с конкурси и информационни срещи против онлайн тормоза в училища	м. февруари 2024 г.	Община Крумовград	МКБППМН Училища
4.	Насърчаване към толерантност и не насилие чрез популяризиране и отбелязване на Деня на розовата фланела	м. февруари 2024 г.	Община Крумовград	МКБППМН Училища

Стратегическа цел 5.3: Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности

1.	Отбелязване на Ден на Европа по Културен календар на община Крумовград	м. май 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград НЧ „Христо Ботев“ гр. Крумовград ЦПЛР-ОДК
----	--	----------------	-------------------	--

ПРИОРИТЕТ 6: НАСЪРЧАВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИЯ И ПРИРОДОЩАДЯЩ НАЧИН НА ЖИВОТ

Стратегическа цел 6.1: Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт

1.	Провеждане на училищни състезания по различни видове спорт	м. май/октомври 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
2.	Зонални ученически игри - класирани отбори от областните първенства по волейбол, баскетбол, шахмат	по програма на МОН	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
3.	Спортни прояви по повод 17 май - Деня на българския спорт	м. май 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
4.	Общински и областни състезания по „Защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации“	м. май 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
5.	Провеждане на турнир по футбол и шахмат	м. април 2024 г. м.октомври 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
6.	Провеждане на еко походи и велопоходи по Спортен календар на общината	м. юни /септември 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград Училища
7.	Спортно-тренировъчни дейности на ФК Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград ФК Крумовград
8.	Провеждане на беседи на тема „Здравословен	Постоянен	Община Крумовград	МКБППМН БМЧК

	начин на живот“ в училищата			
9.	Поддържане на обновяване на спортните обекти в общината	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград
Стратегическа цел 6.2: Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора				
1.	Индивидуални консултации с психолог с цел превенция на психични заболявания	Постоянен	Община Крумовград	Център за обществена подкрепа Гр. Крумовград
2.	Информационни дейности на здравен медиатор в община Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	Община Крумовград
3.	Отбелязване на Световен ден на психичното здраве	Постоянен	Община Крумовград	Център за обществена подкрепа Гр. Крумовград БМЧК
Стратегическа цел 6.3: Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора				
1.	Превенция на сексуално рисково поведение чрез беседи в училищата	Постоянен	МКБППМН	МКБППМН БМЧК
2.	Консултации за семейно планиране - Център за обществена подкрепа Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	Център за обществена подкрепа гр. Крумовград
3.	Провеждане на информационна кампания на младежи БМЧК с отбелязване на 1-ви декември Световен ден за борба срещу СПИН	Постоянен	Училища/ЦПЛР	БМЧК
Стратегическа цел 6.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда				
1.	Участие на младежите от Клуб Екология в ЦПЛР-ОДК Крумовград в инициативи за действия по управлението и опазването на водите и водните ресурси	По програма на ЦПЛР-ОДК	Община Крумовград	Община Крумовград

2.	Провеждане на кампания "Да изчистим България заедно"	м. октомври 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград
3.	Отбелязване на Международния ден на земята с организиране на екоден на територията на община Крумовград и конкурс за рисунка „Природата-наш дом“	м. април 2024 г.	Община Крумовград	Училища ЦПЛР-ОДК

ПРИОРИТЕТ 7: НАСЪРЧАВАНЕ НА КУЛТУРАТА И ТВОРЧЕСТВОТО СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА

Стратегическа цел 7.1: Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора

1.	Честване на Деня на славянската писменост, на българската просвета и култура.	м. май 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград
2.	Събор на народното творчество. Изяви на групи от ЦПЛР-ОДК, училища и читалища.	м. май 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград
3.	Концертни и културни прояви по повод „Среща на крумовградчани от близо и далеч“ по Културен календар на общината.	м.юли 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград
4.	Честване Деня на общината. Отворени врати за ученици и младежи. Конкурси и концерти.	м. октомври 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград

Стратегическа цел 7.2: Насърчаване на лични творчески умения

1.	Дейности на творческа работилница "Сръчни ръце", изобразително и приложно изкуство на ЦПЛР - ОДК Крумовград	Постоянен	Община Крумовград	ЦПЛР-ОДК
----	---	-----------	-------------------	----------

2.	Насърчаване на младите хора за активно участие и реализиране на умения при провеждане на изложба - базар на производители в общината по повод „Среща на крумовградчани от близо и далеч“ по Културен календар на общината	м. юли 2024 г.	Община Крумовград	Община Крумовград
----	---	----------------	-------------------	-------------------

Необходимите финансови средства за реализиране на общинския план за младежта са заложиени в спортния и културния календар на община Крумовград и други дейности по общинския бюджет.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.

Успешната реализация на Общинския план за младежта е резултат от ефективната координация и тясното сътрудничество между институциите:

- Министерство на образованието и науката и Регионално управление на образованието гр. Кърджали;
- Общинска администрация и Кметства в Общината;
- Дирекция “Бюро по труда” и Община Крумовград;
- Комплекс за социални услуги за деца и семейства в риск /ЦНСТДМУ и ЦОП/ и Отдел „Закрила на детето”, Районно управление „Полиция“ гр. Крумовград и МКБППМН-община Крумовград;
- Социални и здравни институции;
- Училища и детски градини;
- Читалища и библиотеки;
- Спортни клубове, ЦПЛР - Общински детски комплекс, ЦПЛР-Самостоятелно ученическо общежитие;
- Младежки организации на БЧК и неправителствени организации и др.

VI. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Мониторинг на текущото изпълнение на дейностите се извършва от Дирекция „Образование и социални дейности”.

Планът за действие е разработен като отворен документ, който ще се актуализира, допълва и изменя.

VII. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.

Реализирането на плана ще се отчита с изготвянето на отчет за изпълнението му.

Планът за младежта на община Крумовград ще бъде публикуван на интернет страницата на общината, след приемане от Общинския съвет.

Изготвил: .....
/Ф. Расим – Ст. експерт в дирекция „ОСД“/

Съгласувал: .....
/К. Тюрдиева – Директор на дирекция „ОСД“/